

ÕPIABI AINEKAVA PÕHIKOOIILE

Kadrina Keskkool

I Üldsätted

Õpiabi õppekava alusel õpetatakse neid õpilasi, kellel on vastavad hariduslikud erivajadused.. Erinevused on tingitud õpiabi vajavate õpilaste arengu iseärasustest. Õpiabi on korrektsioonilise suunitlusega. Õpiabi vajaduse määrab pedagoogiline kogemus, vajadusel lisandub eriarsti konsultatsioon.

ÜLDOSA

II Õpiabi üldeesmärgid

Õpiabi üldeesmärk on korrigeerida õpilase arengut ja aidata kujuneda isiksusel, kes tuleb toime õppimise ja tööga. Õpetamise eesmärgiks on soodustada õpilaste kognitiivset ja motoorset arengut, tunde- ja tahtevalla kujunemist, sotsiaalset adapteerumist.

Õpiabi peab aitama kujuneda isiksusel, kes

- tunneb ja järgib üldnimlikke kõlbelisi arusaamu
- oskab oma igapäevast tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata
- oskab ja tahab teha jõukohast tööd, on valmis koostööks
- orienteerub lihtsas teabes
- valdab põhikooli riiklikule õppekavale vastavaid teadmisi

III Õpiabi õppekava põhimõtted

Õpiabi õppekava järgib Kadrina Keskkooli õppekava põhimõtteid ja on selle osaks.

IV Pätevused

I kooliaste I- III klass

I kooliastme eesmärk on valmistada õpilased ette uue õppimiseks, kujundada töö- ja korraharjumusi ning kujundada järgmised pädevused

- osaleb jõukohaselt ühistegevuses
- abistab kaaslasi
- käitub viisakalt, tunneb lihtsamaid kombeid
- täidab ülesandeid eeskujul, näidise, verbaalse korralduse alusel
- õpib üksi klassis ja kodus
- kasutab õppeülesannete täitmisel tuttavaid abivahendeid, skeeme, sümboleid
- kasutab lihtsamaid enesekontrolli võtteid
- eristab oma tegevuses põhjust, tagajärge

II kooliaste IV- VI klass

II kooliastme eesmärk on arendada õpilastel iseseisva töö ja enesekontrolli oskusi, kujundada järgmised pädevused

- alustab ja jätkab dialoogi
- suudab ennast arusaadavalt väljendada, sh lühitekstide abil
- täidab ülesandeid eeskujul ja verbaalse korralduse alusel
- osaleb ühistöös ja õpib üksi klassis ja kodus
- kasutab õpiülesannete täitmisel õpiku ja kaaslaste abi
- kasutab õpituid enesekontrolli võtteid

- oskab sihipäraselt võrrelda, kui rühmitamisel on antud
- oskab lugeda õppeteksti, orienteerub tekstis
- oskab oma tööd nõuetekohaselt vormistada
- orienteerub ülesandes, on iseseisev ja kontrollib oma töö tulemust

III kooliaste VII-IX klass

Kolmanda kooliastme eesmärk on valmistada õpilased ette edukaks põhikooli lõpetamiseks ja kujundada järgmised pädevused:

- suudab ennast arusaadavalt väljendada
- täidab ülesandeid verbaalse korralduse alusel
- orienteerub tekstis
- kasutab enesekontrolli võtteid
- märkab uut infot
- oskab lugeda valikuliselt ja temaatiliselt teabe otsimisel
- suudab ennast väljendada kirjalikult
- austab eesti keelt kui rahvuskultuuri kandjat
- väärtustab head keeleoskust eneseväljendusoskust
- õpib mõtestatult lugema ja kirjutama eri liiki tekste

V Hindamine

Õpiabil olev õpilane peab saama jõukohase õpitulemuse eest positiivse hinnangu. Hinnang antakse iga õpilase õpitulemusest lähtuvalt.

VI Õpiabi õppekava

Õpiabi õppekava koosneb üldosast ja ainekavast. Ainekava määrab õppesisu klassiti.

Õpiabi õppesisu on suunatud õpilaste psüühiliste protsesside arendamisele.

Korrigeerimist vajavad õpilase

- psüühika ja isiksuseomadused
- tunnetustegevuse valdkonnad
  - tähelepanu
  - tajut
  - mälu
  - mõtlemine
  - kõne ja suhtlemine
  - tunde ja tahtevald
  - psühhomotoorika
  - hinnangud, hoiakud

Õpiabi on suunatud erinevate ülesannete täitmise õpetamisele järgides antud juhist

- orienteerumine ülesandes
- toimingu kavandamine
- toimingu sooritamine
- enesekontroll
- hinnangu andmine oma töö tulemustele

AINEKAVA

I klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine, süstematiseerimine.

- Nägemise- ja ruumitaju arendamine
  - Esemete ja esemepiltide äratundmine
  - Põhivärvuste eristamine
  - Orienteerumine ruumis (all-üleval, keskel, vasakul-paremal)
  - Esemete paigutus ruumis, kujundite paigutus tahvlil, paberilehel
  - Kujundite eristamine detailide ja nende paigutuse järgi, võrdlemine, rühmitamine, konstrueerimine
  - Orientiiride kasutamine
  - Esemete ja piltide võrdlemine
  - Rühmitamine erinevate tunnuste alusel: suurus, kuju, värvus, detailide paigutus
  - Alaliik ja rühm
  - Ülesande täitmine matkimise teel, näidise järgi, suulise korralduse alusel
- Kuulmistaju arendamine
  - Kuulmistähelepanu kujundamine, helide ja mürade eristamine, nende suuna määramine ja jäljendamine
  - Sõnade ja häälikute eristamine, järjekorra taastamine
  - Kõlalt lähedaste sõnade eristamine
  - 3-5 sõnalise lause, numbrite rea kordamine
  - Korduvate keeleühikute äratundmine, hääldusvigade märkamine
  - Lühikeste salmide päheõppimine
- * Kompimistaju arendamine
  - Esemete ja materjalide eristamine kompimise teel
  - Temperatuurierinevuste tajumine
  - Materjalide eristamine kompimise teel

2. Suhtlemine ja suuline väljendusoskus

- Käitumine tunnis, vahetunnis
- Viisakusväljendite kasutamine
- Tegutsemine koos ja kõrvuti
- Suhtlemine koostegEVuses
- Mitteverbaalsete suhtlemisvahendite kasutamine
- Soovide ja vajaduste väljendamine
- Adekvaatne reageerimine märkusele
- Õppevahendite paigutamine ja hooldamine
- Tähelepanu keskendamine
- Korralduste mõistmine ja täitmine
- Lihtsa jutu kuulamine (jutustamine, ettelugemine)
- Dialoogi jätkamine ja alustamine tuttavas olukorras
- Salmide õppimine ja kuulamine
- Õpetaja ja kaaslaste tegevuse jälgimine
- Emotsionaalse kontakti loomine ja säilitamine

Õpitulemused

- Kasutab viisakusväljendeid
- Alustab dialoogi oma tarvete rahuldamiseks
- Osaleb dialoogis
- Mõistab, koostab ja kasutab lihtlauset (3-4 sõna)
- Häälib sõnu, määrab häälikjärje, võrdleb häälikute pikkust
- Saab aru loetust, rühmitab kindlate tunnuste alusel
- Loeb lihtlauseid, saab aru loetu tähendusest
- Teeb ära kirja
- Orienteerub ruumis ja paberil ning raamatus
- Järgib lihtsat tööjuhust

II klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine, süstematiseerimine

- nägemise- ja ruumitaju arendamine
- esemete, objektide ja nende osade äratundmine
- terviku jaotamine osadeks
- osade ühendamine
- ühiste ja individuaalsete tunnuste eristamine
- esemelise situatsiooni näitlik modelleerimine teksti põhjal
- üheaegne orienteerumine esemete vertikaal- ja horisontaalsuhetes
- ajakujutlused, aasta, nädal, kuu ja nädalad
- tund, õppetund, minut
- aastaajad, looduse muutused

2. Suhtlemine ja suuline väljendusoskus

- tähelepanu keskendamine ühekordsele selgitusele
- korralduste täitmine täiendava selgituseta, lugemise jälgimine
- kaasõpilaste vastuste jälgimine ja parandamine
- hinnangute andmine, õige-vale
- esemete ja loodusobjektide vaatlemine
- terviku ja selle osade eristamine
- võrdlemine ja rühmitamine
- kirjeldamine kava järgi
- eseme- olu- ja tegevuspiltide analüüsimine
- jutustamine piltide ja mälukujutluste põhjal küsimuste või plaani alusel
- suhtlemine kaasõpilaste ja õpetajaga
- dialoogi vormid, küsimus-vastus, teade-küsimus
- kutse koostegevusele
- nõustumine – loobumine
- koostegevuse vastastikune reguleerimine
- jutustamine oma tegevusest

Õpitulemused

II klassi lõpetaja

- osaleb dialoogis ühistegevuse ajal
- võrdleb ja kirjeldab kahte objekti tajutavate tunnuste alusel
- osaleb vestluses oma kogemuse põhjal
- oskab kontrollida oma töö õigsust
- vastab küsimustele, annab hinnangu oma tegevusele
- oskab kasutada abivahendeid

III klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine, süstematiseerimine
  - esemete, figuuride ja pisidetailide kujutamine
  - tasapinnaliste ja ruumiliste esemete pikkuse, laiuse ja kõrguse mõõtmine
  - kahe objekti erinevuste leidmine kahe tunnuse alusel
  - olukordade mõtestamine
  - oma tegevuse kirjeldamine
  - tööde esteetilise välimuse jälgimine
  - tekstülesande analüüsimine ja lahendamine
  - terviku jaotamine osadeks ja ühendamine tervikuks
  - häälimine kirjutamise tempos, tempo muutmine

2. Suhtlemine ja suuline väljendusoskus
  - lugemise harjutamine, korduv lugemine kooris, üksi, ilmekus
  - vigade märkamine lugemisel, nende parandamine
  - tekstide sobitamine piltidega
  - kavastamine
  - jutustamine, deformeeritud teksti taastamine
  - enesekontrolli harjutamine juhendi järgi
  - ümbritseva maailma esemete ja nähtuste struktureerimine
  - üldistamine ja loogiline arutlemine
  - teadmiste kasutamine edasise tegevuse planeerimiseks
  - faktilise ja kujutusmaailma eristamine

Õpitulemused

III klassi lõpetaja

- määrab õpetaja abil töö etapid ja peab neist kinni
- saab aru instruktsioonist
- kirjeldab oma tegevust
- märkab erinevusi ja sarnasusi
- rühmitab kindlate tunnuste alusel
- võrdleb objekte võrdlusplaani alusel
- annab hinnangu oma tegevusele

IV klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine, süstematiseerimine
  - osavust nõudvate töövahendite kasutamine
  - esemete vaatlus erinevatest vaatepunktidest
  - iseloomu, seisundi, meeleolu edasiandmine
  - eluolukordade lavastamine
  - oma tegevuse analüüs ja planeerimine
  - mõõtmine
  - keeruliste ülesannete analüüs ja lahendamine (tekstülesanne)
  - tähelepanu keskendamine
  - kaaslaste tegevuse jälgimine
  - kahe-kolmeosalise suulise ja kirjaliku korralduse täitmine

2. Suhtlemine ja suuline väljendusoskus
  - kolme objekti kirjeldamine nende võrdlemise põhjal
  - esemerühma kirjeldamine
  - koostevuse vastastikune reguleerimine
  - jutukese koostamine, kavastamine
  - kokkuvõtte tegemine ühistegevusest
  - aja-, põhjus- ja eesmärgisuhete eristamine
  - vastandamine erinevate suhete alusel
  - kontrolli ja enesekontrolli võtete kasutamine
  - õigekirja kontrollimine
  - jutukese peamõtte sõnastamine

Õpitulemused

IV klassi lõpetaja

- oskab kasutada töövahendeid
- planeerib oma tegevust
- koostab lihtsaid skeeme
- kirjeldab oma tegevust
- rühmitab esemeid vastavalt kuulumisrühmale
- mõõdab objektide pikkust, laiust, kõrgust
- oskab analüüsida ja lahendada keerulisi ülesandeid (tekstülesanded)

V klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine
  - tähelepanu keskendamine õpitoimingu igale etapile
  - suuliste ja kirjalike hargnenud selgituste-korralduste täitmine
  - rühmade koostise muutmine sõltuvalt rühmitamisalusest
  - enesekontrolli harjutamine
  - seose mõistmine tegevuse oskuse ja tegevuse eesmärgi vahel
  - osa leidmine tervikust ja terviku leidmine osa järgi
  - tegevuse iseseisev planeerimine keerukate situatsioonide analüüsimisel ja lahenduse otsingul (tekstülesande lahendamine)
  - eluliste probleemide modelleerimine ja lahendamine
  - tegevuse järjekorra otstarbekas määramine
  - kujutluste süvendamine mõõtühikutest
2. Suhtlemine ja suuline väljendusoskus
  - kokkuvõtete tegemine ühistegevustest
  - enesekontrolli võtete kasutamine kirjutamisel
  - teksti peamõtte leidmine
  - hinnangu andmine kirjeldatud tegevusaktidele, põhjendamine
  - sõnastuse täpsustamine
  - sõnavara laiendamine
  - lugemise ladususe ja ilmekuse harjutamine
  - orienteerumine tekstis (sõna, lause, lõigu asukoht, oluline info)
  - ära kirja ja õigekirja arendamine
  - lausete laiendamine

Õpitulemused

V klassi lõpetaja

- saab aru jõukohastest tekstidest, tööjuhendist
- kasutab tuttavaid teabevahendeid
- orienteerub tekstis, leiab teadmistele vastava info
- loeb ilmekalt jõukohast teksti
- oskab kontrollida õigekirja, põhjendada oma vigu
- oskab anda hinnangu oma tegevusele
- modelleerib ja lahendab keerulisi olukordi (tekstülesanded, mõõtühikute teisendamine)
- tunneb arvude kümnendsüsteemi, naturaalarve, kümnendmurde
- oskab kasutada tehete järjekorda
- tunneb aritmeetiliste tehete andmete ja tulemuse vahelisi seoseid
- tunneb ainekavaga määratud mõõtühikuid ning nende vahelisi seoseid
- oskab naturaalarve ning kümnendmurde lugeda, kirjutada ja järjestada

VI klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine, süstematiseerimine
  - oma välis- ja sisekõne tajumine
  - kõne reguleeriv-planeeriv funktsioon
  - rühma- ja isikuhuvide vahekord
  - tahtepingutuse tajumine
  - tegevuses reeglitele toetumine
  - inimeste psühholoogiliste erinevuste tajumine
  - esemete ja nähtuste süstematiseerimine ja rühmitamine
  - joonestus – ja mõõtevahendite käsitlemine
2. Suhtlemine ja suuline väljendusoskus
  - kaaslaste kõne jälgimine ja vestluses osalemine
  - osalemine tegevuse planeerimisel
  - ladusas kõnetempos lugemine
  - endamisi lugedes sisuliste ja keeleliste ülesannete täitmine
  - tekstilõikude sisu taastamine, oskus valida jutustamiseks abivahendeid
  - tabeli, graafiku ja diagrammi selgitamine, kirjeldamine

Õpitulemused

VI klassi lõpetaja

- suudab ühistegevuses täita erinevaid ülesandeid, käituda vastavalt rollile
- suudab tegutseda vastavalt päevakavale
- oskab iseseisvalt kasutada õpitud õppimisvõtteid ja tuttavaid abivahendeid
- oskab märgata oma õpiraskusi, küsida abi ja seda kasutada
- valdab omandatud õpitoimingute struktuuri: orienteerub ülesandes, kavandab tegevuse, täidab ülesande, kontrollib ja hindab tulemust
- suudab vaatluse põhjal teha järeldusi
- suudab teadlikustada (kirjeldada) oma praktilist ja vaimset tegevust
- suudab leida informatsiooni oma teadmistele vastavast tekstist
- oskab lugeda lihtsat plaani, kaarti, tabelit
- teab ja tunneb harilikke murde ning protsendi mõistet, seostab neid lihtsamate igapäevaelu ülesannetega
- teab ja tunneb arvtelge ja ristkoordinaadistikku tasandil
- oskab tabeli ja graafiku järgi nähtust kirjeldada (nt aeg–temperatuuri graafik)
- oskab diagramme kirjeldada ja tõlgendada

- käsitseb sirklit, joonlauda, nurklauda ja malli lihtsamates geomeetrilistes konstruktsioonides

VII klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine, süstematiseerimine
  - oma kõne tajumine
  - enda ja teiste huvide vastavus
  - reeglitega arvestamine
  - inimeste erinevuste tajumine
  - lihtsamate funktsionaalsete seoste (lineaarne, võrdeline, pöördvõrdeline) tajumine
2. Suhtlemine ja suuline väljendusoskus
  - teksti lugemine häälega kõne tempos
  - ilmeka lugemise harjutamine
  - lugemistempo teadlik muutmine tekstis kirjeldatud uute teadmiste või arusaamatu info märkamine
  - sõnastiku kasutamine
  - looduskirjelduste koostamine
  - teksti laiendamine
  - kokkuvõtlik jutustamine
  - kasutab matemaatika keelt ülesannete lahtimõtestamisel

Õpitulemused

- suudab kõnet tajuda
- oskab arvestada teiste huvidega
- oskab leida informatsiooni tekstist (ülesandest)
- suudab muuta lugemistempot
- oskab kasutada sõnastikku, vajalikke valemeid, seoseid, tabeleid
- suudab kirjeldada loodust, laiendada teksti või probleemi ja jutustada kokkuvõtlikult
- oskab lihtsama elulise ülesande taandada matemaatiliste võtetega lahenduvaks

VIII klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine, süstematiseerimine
  - kõne reguleeriv –planeeriv funktsioon
  - oma kõne tajumine
  - enda ja teiste huvide vastavus
  - tahtepingutuse tajumine
  - tegevuse reeglitega arvestamine
  - inimeste erinevuste tajumine
  - loogilise arutelu olemus ja esmaste meetodite tajumine
2. Suhtlemine ja suuline väljendusoskus
  - sihipärane endamisi lugemine
  - lugemise tooni ja tempo arendamine
  - iseseisev uue info leidmine, arusaamatu info märkamine
  - vestlused – arutelud –probleem- küsimuste eitamine, tegelaste käitumise analüüs
  - probleemülesande lahtimõtestamine

- loogilise kava, skeemi, lahenduskäigu koostamine

Õpitulemused

- oskab sihipäraselt lugeda
- suudab iseseisvalt infot leida
- oskab vestelda ja arutleda
- suudab koostada loogilist kava, skeemi, lahenduskäiku
- täidab reegleid
- saab aru lihtsamatest loogilistest arutlustest (tõestustest) ning mõistab nende vajadust

IX klass

1. Tajude ja kujutluste arendamine, süstematiseerimine
  - kirjaliku ja suulise kõne tajumine
  - erinevates tekstides orienteerumine
  - orienteerumine antud ülesannetes
  - erinevuste tajumine ja reeglitega arvestamine
  - kriitiline mõtlemine ja refleksioon
  - matemaatika keele tundmine ja selle kasutamine
2. Suhtlemine ja suuline ning kirjalik väljendusoskus
  - suulise ja kirjaliku kõne arusaadav väljendamine
  - korraldustest arusaamine ja täitmine
  - uue info otsimine, märkamine ja kasutamine, erinevad infoallikad
  - mõtestatud lugemine
  - kirjutamine alustekstide põhjal
  - lahenduskäigu loogiline selgitamine, põhjendamine

Õpitulemused

IX kl lõpetaja

- suudab ennast väljendada kirjalikult
- oskab kasutada erinevaid jutustamisviise teksti taastamisel
- suudab avastada tundmatut infot ja otsida lisateavet
- oskab kriitiliselt mõelda ja analüüsida
- oskab väärtustada head keeleoskust
- oskab lugeda ja kirjutada eri liiki tekste
- oskab kasutada sõnaraamatuid ja käsiraamatuid
- oskab leida vajalikku materjali internetist ning seda kriitiliselt hinnata
- oskab teha antud eeldustest loogilisi järeldusi ning väiteid põhjendada
- suudab lõpetada põhikooli